

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Мельник А.М., здобувач СВО «Магістр»

Науковий керівник: Король С.Я., доктор екон. наук, професор
Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

Вступ. Період масових реформувань в Україні припав на тяжкі часи. Це вкотре підтверджує той факт, що наша країна має наміри стати повноправним членом ЄС. Наслідками такого зближення з європейським світом є наслідування міжнародного досвіду управління зарубіжних підприємств. Тому все частіше в українську практику управління підприємницькою діяльністю входить новий вид звітності – інтегрована звітність. На нинішніх етапах впровадження – актуальним залишається питання з вивчення переваг та недоліків інтегрованої звітності в порівнянні з традиційною бухгалтерською звітністю.

Матеріали і методи. Вивчення даного питання розпочалось зі збору та опрацювання наукових публікацій [1-4] та Міжнародної основи інтегрованої звітності [5] за допомогою методу аналізу та синтезу. На наступних етапах дослідження використані методи порівняння, абстрагування та причинно-наслідкового зв'язку, індукції та дедукції. Узагальнення результатів дослідження здійснювалось за допомогою методу узагальнення.

Результати дослідження. Сутність поняття інтегрована звітність визначена Міжнародними основами інтегрованої звітності і являє собою сукупність фінансових і нефінансових показників діяльності підприємства, які розкривають інформацію про шляхи створення вартості з використанням всіх капіталів підприємства [5].

Завданням сучасних наукових розробок є дослідження насамперед наповнення інтегрованої звітності. Вагомий внесок в дослідження питання інтегрованої звітності зробили науковці Безверхий К. В. [1-2], Семенова С. М., Шпирко О.М. [3], Чуєнков А.А., Король С.Я. [4]. У їхніх працях інтегрована звітність розглядається крізь призму різних її складових. Авторам низки наукових праць вдалося висвітлити найбільш проблемні аспекти формування інтегрованої звітності. Віддаючи належне попереднім науковим напрацюванням, варто зауважити, що для трансформації інтегрованої звітності в провідне джерело управлінської інформації необхідно здійснити критичний аналіз переваг та недоліків звітності.

Найпершим, що впадає в око непрофесійного користувача інтегрованої звітності, є перелік таких понять, як «інтегроване мислення», «межа суттєвості в інтегрованому звіті», які не мають чіткого визначення.

Проте є невід'ємною складовою формування управлінської інформації про підприємство.

До суттєвих недоліків інтегрованого звіту належать: недостатньо впорядковане нормативно-правове забезпечення, відсутність чіткої загальноприйнятої структури звітності, складність визначення ключових показників діяльності підприємства, трудомісткість процесу формування звіту, складність врахування інтересів всіх зацікавлених сторін, неможливість порівняння різних інтегрованих звітів між собою на відміну від фінансових звітів, складність та неможливість у перевірці достовірності наведеної у звіті інформації, незрозуміле подання інформації для стейкхолдерів з недостатнім рівнем знань. Нерідко стейкхолдери не розуміють способу досягнення цілей підприємства за участі всіх видів капіталу та ресурсів, що представлений у звітності. На це впливає складність подання інформації [1, с.129-130].

Існування деяких з вищенаведених недоліків інтегрованої звітності можна пояснити традиційно сформованим баченням користувачів управлінської інформації про подання такої інформації. Більш звичним для них представленням показників діяльності підприємства є виключно форми фінансової звітності. За умови, що в подальшому інтегровану звітність складатиме все більше число підприємств різних галузей, можна очікувати нівелювання недоліків нового виду звітності.

Як підсумок аналізу недоліків інтегрованої звітності, слід зазначити, що більшість із них спровокована невідповідністю користувачів інтегрованої звітності до сприйняття інформації в такому вигляді. Дослідження Deloitte у Японії привело до думки, що навіть ті фахівці, які мають відповідати за підготовку інтегрованої звітності, недостатньо розуміють її важливість. А також мають труднощі з розпізнаванням кожного виду капіталу та їх чіткої ідентифікації [6].

На противагу недоліків або складнощів, що виникають при інтегрованому звітуванні, існує ряд переваг, який перетворює інтегровану звітність у затребуване джерело корисної інформації для прийняття раціональних рішень зацікавленими сторонами.

До основних переваг інтегрованої звітності належать: розкриття інформації про ризики діяльності і, як наслідок, створення умов для кращого управління ними та виявлення нових можливостей для бізнесу; створення позитивної репутації; покращення іміджу компанії та підвищення рівня довіри до неї за рахунок забезпечення прозорості її діяльності, налагодженню взаємодії зі стейкхолдерами, повідомленню про підходи до створення вартості; збільшення уваги до людських цінностей; покращення конкурентоспроможності компанії на міжнародному ринку; залучення нових інвестицій та зниження рівня корупції [2, с. 256-259].

Інтегрована звітність стрімкими темпами впроваджується як у приватний, так і в державний сектор економіки. Вже на початкових етапах

формування інтегрована звітність сприяє усвідомленню суспільством впливу бізнесу на елементи всіх видів капіталу. Починаючи з кліматичних змін і закінчуючи соціальними конфліктами через порушення принципів етики, зростає потреба у досягненні цілей сталого розвитку [3, с. 68].

Яскравим прикладом наслідування принципів сталого розвитку є інтегрована звітність вітчизняних підприємств, таких як ОВ «ДТЕК», АТ «Укрзалізниця», Система компаній «Кока-кола» в Україні. Згадані компанії у своїй інтегрованій звітності приділяють вагому увагу питанням, пов'язаним з екологією та своїм впливом на навколишнє середовище. У пріоритеті статистична та аналітична інформація щодо заходів для досягнення цілей сталого розвитку [4, с. 205].

Аналіз рекомендованих дослідниками напрямів удосконалення процесу формування інтегрованої звітності допоміг виявити певну особливість. Вона полягає в тому, що рекомендації, які надавались кілька років тому, досі залишаються нереалізованими на практиці. Відповідно аспекти, які не були вдосконалені, залишаються актуальними.

Висновки. Проведене дослідження дозволило окреслити основні недоліки та переваги інтегрованої звітності. Деякі з них розглядались у контексті співставлення із традиційною бухгалтерською звітністю. Було виявлено залежність між недоліками інтегрованої звітності та підготовленістю користувачів такої звітності. Отримані результати дослідження формують позитивні прогнози щодо тенденцій подальшого впровадження інтегрованої звітності в українські реалії.

Література

1. Безверхий К.В. Критичний аналіз інтегрованої звітності підприємства. *Вісник Економіки*. 2019. Вип. 3. С. 126-139.
2. Безверхий К.В. Переваги інтегрованої звітності підприємства. *Фінанси, облік і аудит: зб. наук. праць. К.: КНЕУ*. 2018. Вип. 2 (32). С.254 – 277
3. Семенова С.М., Шпирко О.М. Особливості підготовки інтегрованої звітності європейських компаній. *Економіка і управління: Збірник наукових праць*. 2022. Вип. 11/21. С. 65-71.
4. Чуєнков А.А., Король С.Я. Оцінка капіталів в інтегрованій звітності. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. Том 4 (51). С. 202-217 <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.51.2023.4115>
5. Integrated Reporting: The International Framework. JANUARY 2021. URL : <https://integratedreporting.org/resource/international-ir-framework/>
6. Commentary on Developments concerning Integrated Reporting. URL: <https://www2.deloitte.com/jp/en/pages/strategy/articles/cg/integrated-report.html>

26.	Leonov Oleksandr, Leonova Tetiana SOME APPROACHES TO DEVELOPING EFFECTIVE COMMUNICATION STRATEGIES IN AGRIBUSINESS	92
27.	Лизогуб А.О. МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО В УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ.....	95
28.	Літвінова А.М. ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ СТУДЕНТАМИ МЕНЕДЖЕРАМИ.....	97
29.	Мардар М.Р., Устенко І.А. МАРКЕТИНГ У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ.....	99
30.	Мельник А.М., Король С.Я. КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	102
31.	Мельник А.Р., Колеснікова К.С. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	105
32.	Мещеряков В.Є., Рослякова А.К. ВПЛИВ АНАЛІЗУ НА ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА.....	108
33.	Момот В.Є., Сапін В.П. ІНДИКАТИВНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ ВІДПОВІДНО ДО СЕРВІСНОЇ МОДЕЛІ.....	111
34.	Морозова М.Е. ІНСТРУМЕНТИ ПІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ.....	116
35.	Мунтян І.В., Мільчева В.В., Донець Л.Я. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ БРЕНД: ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ.....	119
36.	Никифорул О.І., Стасюк О.М., Федяй Н.О. МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНІ ЕФЕКТИ ВІД ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕРСПЕКТИВНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ: МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	122
37.	Агєєва І.М., Новикова В.С. ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	126
38.	Огренич Ю.О., Василенко Д.О. СТАН ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ, НАДАННЯ ПІЛЬГ, ПЕРСПЕКТИВИ	131